

P10_TA(2024)0018

Sprawa Bülenta Mumaya w Turcji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2024 r. w sprawie Bülenta Mumaya w Turcji (2024/2856(RSP))

(C/2025/206)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie sprawozdania i rezolucje w sprawie Turcji,
 - uwzględniając światowy indeks wolności prasy za 2024 r., w którym Turcja plasuje się na 158 miejscu spośród 180 krajów,
 - uwzględniając art. 150 ust. 5 i art. 136 ust. 4 Regulaminu,
 - A. mając na uwadze, że 6 maja 2023 r. Bülent Mumay, turecki dziennikarz i koordynator stambulskiego biura tureckiej redakcji Deutsche Welle, został skazany na 20 miesięcy więzienia za zamieszczenie w mediach społecznościowych postów na temat przejęcia przez prorządowe przedsiębiorstwo funduszy gminy Stambuł przeznaczonych na rozbudowę metra, do czego doszło podczas rządów AKP; mając na uwadze, że złożoną przez niego apelację odrzucono, a jego posty usunięto;
 - B. mając na uwadze, że 20 sierpnia 2024 r. 26. Sąd Okręgowy w Stambule, działając jako sąd apelacyjny, utrzymał ten wyrok w mocy i nakazał Urzędowi ds. Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych zablokowanie dostępu do doniesień informacyjnych na temat utrzymania tego wyroku w mocy;
 - C. mając na uwadze, że wyrok ten, w połączeniu z powtarzającymi się przypadkami cenzury, świadczy o nasilających się naciskach na wolność prasy w Turcji, przy czym sprawa Bülenta Mumaya nie jest odosobnionym incydentem, lecz wpisuje się w szerszy schemat szykan sądowych i cenzury wymierzonych w niezależne tureckie media;
 - D. mając na uwadze, że Turcja – jako członek Rady Europy i kraj kandydujący do UE – ma obowiązek przestrzegania najwyższych standardów i praktyk demokratycznych, w tym poszanowania praw człowieka, praworządności, podstawowych wolności (takich jak wolność prasy i wolność słowa), powszechnego prawa dostępu do bezstronnego sądu, a także ścisłego przestrzegania zasady domniemania niewinności i prawa do rzetelnego procesu sądowego;
1. potępia wyrok skazujący Bülenta Mumaya, który wpisuje się w szerszy schemat uciszania krytycznego dziennikarstwa; wzywa tureckie władze do wycofania zarzutów stawianych Bülentowi Mumayowi oraz wszystkim arbitralnie zatrzymanym pracownikom mediów i dziennikarzom, a także przeciwnikom politycznym, obrońcom praw człowieka, urzędnikom służby cywilnej i pracownikom naukowym;
 2. jest głęboko zaniepokojony ciągłym regresem standardów demokratycznych w Turcji, nieustającym tłumieniem wszelkich krytycznych głosów i atakami na niezależnych dziennikarzy, działaczy i członków opozycji, a także częstymi doniesieniami o zastraszaniu prawnym, cenzurze i przymusie finansowym, stosowanymi do tłumienia krytyki i dziennikarstwa śledczego;
 3. ubolewa, że wprowadzając szereg ustaw, w tym ustawę o mediach społecznościowych w 2020 r., ustawę o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy w 2021 r. i ustawę o dezinformacji w 2022 r., turecki rząd stworzył złożoną sieć przepisów służącą do systematycznej kontroli i uciszania dziennikarzy; wyraża głębokie zaniepokojenie nowymi przepisami w sprawie „agentów zagranicznych”, które mają wejść w życie do końca 2024 r.;
 4. ponownie potępia brak niezależności prokuratury i sądownictwa oraz polityczną instrumentalizację systemu sądowego w Turcji, a także wzywa władze tureckie do przywrócenia niezależności sądów, poszanowania wolności prasy i zagwarantowania przestrzegania międzynarodowych zobowiązań w zakresie praw człowieka;
 5. wzywa ESDZ, aby udzieliła odpowiedniego wsparcia delegaturze UE w Turcji w szerszej obserwacji procesów sądowych zatrzymanych dziennikarzy i pracowników mediów oraz w rozmowach na ich temat z władzami tureckimi na wszystkich szczeblach, przy jednoczesnym utrzymaniu bliskich stosunków ze społeczeństwem obywatelskim;

6. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, ESDZ oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Turcji, a także zwraca się o przetłumaczenie niniejszej rezolucji na język turecki.
